

DIRIJJORLIK SAN'ATI FANINING O'QUV DASTURI
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
MADANIYAT VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON DAVLAT KONSERVATORIYASI HUZURIDAGI BOTIR
ZOKIROV NOMIDAGI MILLIY ESTRADA SAN'ATI INSTITUTI

“TASDIQLAYMAN”

Ro'yxatga olindi: № BD 60211300 - 1.01

DIRIJJORLIK SAN'ATI

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 200 000 – San'at va gumanitar fanlar

Ta'lim sohasi: 210 000 – San'at

Ta'lim yo'nalishi: 60211300 - Diriyyorlik: estrada orkestri dirijorligi

DIRIJJORLIK SAN'ATI FANINING O'QUV DASTURI

Fan/modul kodi DRS1817	O'quv yili 2024-2025	Semestr 1-8	ECTS-Kreditlar 17	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek, rus		Haftadagi dars soatlari 2	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Dirijyorlik san'ati	240	270	510
2.	<p align="center">I. Fanning mazmuni</p> <p>Dirijyorlik san'ati davrlar o'tgani, orkestrning turlari ko'paygani sari takomillashib, ijro uslublarida o'zgarishlarga yuz tutmoqda va ta'lim sohasida ham orkestr ijrosiga jiddiy ahamiyat berilmoxda. Dirijyorlik kasbi boshqa kasblarga nisbatan yosh, kelib chiqishi asosan XIX asning II yarmiga borib taqaladi. Kompozitorlik texnikasini tez sur'atda murakkablashishi, ayniqsa Italiya, Germaniya va boshqa Yevropa mamlakatlarida katta guruh ijrochilarini talab qiladigan opera, simfoniya, oratoriya, kantata kabi yangi janrlarni turli jamiyatlarning madaniy hayotida yuzaga kelishi mustaqil dirijyorlik kasbini paydo bo'lishiga sabab bo'lgan.</p>			
	<p>Shu bois, dirijyorlik kasbi ham – mustaqil san'at yo'nalishi sifatida rivojlandi va katta yo'lni bosib o'tdi. Bugungi kunda ushbu kasbning hurmatli namoyondalari ko'pchilikni tashkil etadi. Orkestr turlari ko'paygan sari, unga dirijyorlik qilish san'ati ham o'ziga xos talablarni qo'ya boshladi. Jumladan: opera-simfonik, damli cholq'ular, xalq cholq'ulari yoki kamer orkestri kabi jamoalarga dirijyorlik qilish, ushbu orkestrlarning spitsifikasini chuqur his etish, repertuar tanlash, jamaoa bilan ishlash va dirijyorlik harakatlarini yo'lga qo'yish shular jumlasidandir. Estrada orkestri dirijorligi san'ati ham yuqorida sanab o'tilgan dirijyorlik kasbining yana bir yangi yo'nalishlaridan biridir. Estrada orkestri dirijyorligini o'qitish, ushbu dirijyorlik maktabini zamon talabalaridan kelib chiqib yanada rivojlantirish va o'zbek dirijyorlik san'atini dunyo miqyosiga olib chiqish bugungi kunda mustaqil davlatimizning obro'siga obro' qo'shishini hisobga olgan holda, bu fanning dolzarbligini aniqlab beradi.</p>			
	<p>"Dirijyorlik san'ati" fanini o'zlashtirishdan kelib chiqadigan vazifalar - talabalar turli yo'nalishlarda bilimlarga ega bo'lganliklarini namoyish etishlaridan iboratdir. "Dirijyorlik san'ati" fani ixtisoslik fanlari blokiga kiritilgan kurs hisoblanib, 8 semestr davomida o'tiladi.</p>			
	<p align="center">II. ASOSIY QISM</p> <p align="center">Nazariy va amaliy mavzular (modullar)</p> <p align="center">II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular (modullar) kiradi:</p> <p align="center">I-SEMESTR</p> <p align="center">1- modul.</p> <p align="center">1- Tarix, orkestr turlari, partitura</p> <p align="center">(1-15 soatlar)</p>			
	<p>Dirijyorlik san'atining xususiyati, dirijyorlik tarixi, ushbu san'atning (shuningdek estrada san'ati) O'zbekistonga kirib kelishi va rivojlanishi, partitura bilan tanishuv va uning ustida ishslash, orkestr turlari (shuningdek estrada orkestrlari) kabi mavzular bilan</p>			

talabalarni tanishtirib, dirijyor, orkestr, tarix, battuta, korifey, xeyronomiya, arsis, tesis, nevma, general bas, jaz, partitura va undagi atamalar kabi bilimlar o'rganiladi.

Oraliq nazorat.

Dirijyorlik kasbi haqida (tarix va hozirgi kunda, shuningdek uning namoyondalari), estrada san'ati va uning rivojlanishi, faoliyat ko'rsatayotgan orkestrlar, ularning dirijyorlari, orkestrlar hamda ularning turlari, dirijyorlik amaliyoti uchun tanlangan asar bilan tanishuv, shuningdek – asarning mohiyati, xarakteri, yo'nalishi, o'ichovi, tonalligi, partiturada ko'rsatilgan orkestr jamoasi, guruhlar joylashuvi, kompozitorning hayoti va ijodi kabi savollarga amaliy hamda nazariy javob beriladi. Sinf ishi uchun olingen asar jo'rnavozlar bilan birgalikda dirijyorlik qilinadi va kafedra o'qituvchilaridan iborat komissiyaga imtihon tarzida topshiriladi. Unda dirijyorlikning boshlang'ich harakatlari tekshiriladi.

Ijro dasturi talabaning qobiliyatiga qarab o'qituvchi tomonidan tanlanadi. Unda O'zbekiston hamda jahon kompozitorlarining kichik hajmdagi 1 ta asar (klassik) - simfonik, estrada (big-bend, estrada-simfonik) orkestrlariga cholg'ulashтирilgan partituralardan foydalaniladi. (Savollar ushbu fanning Sillabusida taqdim etiladi.)

2- Modul. Dirijyorlik holati

(16-30 soatlar)

Dirijyorlikda ifoda jihatlari, dirijyorning gavda holatlari va qo'l qismlari, dirijyorlik harakatlarda qo'llarning oraliq masofasi, holat, qo'llar, tana (gavda), oyoqlar, bosh, mimika (yuz ifodasi), dirijyorlik texnikasi, obraz, estetika (go'zallik), qo'l qismlari, bilak, tirsak, elka, balandlik, kenglik, chuqrilik, dirijyor tayoqchasi kabi harakatlar amaliy hamda nazariy tarzda chuqr o'rganiladi.

Yakuniy nazorat.

Orkestr jamoasining jarangini qamrab olish uchun harakatlar ijrosini ta'minlash, qo'llar holati, orkestr bilan ishslash uchun muomala madaniyatini shakllantirish. Dirijyorlik harakatlari – auftakt, intilish, nuqta va nuqtaning aksi hamda ularning vazifalarini amaliy hamda nazariy bilish, ularni o'z vaqtida qo'llash, dinamikaning ilk ko'rinishlari, oddiy va murakkab o'ichovlar hamda ularning chizmalari (yo'nalishlari), partiturada ko'rsatilgan musiqiy atamalar hamda ijro ko'rsatmalari, orkestr jamoasidagi guruhlari hamda ularga mansub cholg'ular tarkibini bilish vazifalari talabi qo'yiladi.

Ijro dasturi talabaning qobiliyatiga qarab o'qituvchi tomonidan tanlanadi. Unda O'zbekiston hamda jahon kompozitorlarining kichik hajmdagi asarlari 2 ta asar:(klassik, estrada) - simfonik, estrada (big-bend, estrada-simfonik) orkestrlariga cholg'ulashтирilgan partituralardan foydalaniladi. (Savollar ushbu fanning Sillabusida taqdim etiladi.)

II-SEMESTR

3- modul. Dirijyorlik harakatlari

(31-45 soatlar)

Jamoa ijrosini ta'minlash harakatlari, dirijyorlik harakatlari va ularning vazifalarini, badiiy obrazli ijroga erishish harakatlari, muloqot (orkestr bilan), ansambl uyg'unligini amalga oshirish harakatlari.

Oraliq nazorat.

Jamoa ijrosini ta'minlash harakatlari, dirijyorlik harakatlari va ularning vazifalarini, badiiy obrazli ijroga erishish harakatlari, muloqot (orkestr bilan), ansambl uyg'unligini amalga oshirish harakatlarining amaliy hamda nazariy tushunchalari talab etiladi.

Ijro dasturi talabaning qobiliyatiga qarab o'qituvchi tomonidan tanlanadi. Unda O'zbekiston hamda jahon kompozitorlarining kichik hajmdagi asarlari (2 ta asar:klassik, estrada) - simfonik, estrada (big-bend, estrada-simfonik) orkestrlariga cholg'ulashtirilgan partituralardan foydalilanildi. (Savollar ushbu fanning Sillabusida taqdim etiladi.)

(46-60 soatlar)

Auftakt, intilish, nuqta, nuqtaning aksi, badiiy ijro, manual texnika, tayoqcha, oddiy va murakkab o'Ichovlar kabi bilimlarni amaliy hamda nazariy tarzda chuqur o'rganiladi.

Yakuniy nazorat.

Dirijyorlik harakatlari – auftakt, intilish, nuqta va nuqtaning aksi hamda ularning vazifalarini amaliy hamda nazariy bilish, ularni o'z vaqtida qo'llash, dinamikaning ilk ko'rinishlari, oddiy va murakkab o'Ichovlar hamda ularning chizmalari (yo'nalishlari), partituralada ko'rsatilgan musiqiy atamalar hamda ijro ko'rsatmalari, orkestr jamoasidagi guruhlari hamda ularga mansub cholg'ular tarkibini bilish vazifalari talabi qo'yiladi.

Ijro dasturi talabaning qobiliyatiga qarab o'qituvchi tomonidan tanlanadi. Unda O'zbekiston hamda jahon kompozitorlarining kichik hajmdagi asarlari (2 ta asar:klassik, estrada) - simfonik, estrada (big-bend, estrada-simfonik) orkestrlariga cholg'ulashtirilgan partituralardan foydalilanildi. (Savollar ushbu fanning Sillabusida taqdim etiladi.)

III-SEMESTR

4- modul. Dirijyorlikda qo'llar mutanosibligi

(61-75 soatlar)

Ijro jarayonidagi qo'llar texnologiyasi, qo'llar vazifasi, qo'llarning o'zar munosabati.

Oraliq nazorat.

Partitura bilan ishslash jarayonada qiyinchiliklarni bartaraf etish omillari, qo'llarning alohida vazifalari kabi amaliy hamda nazariy bilimlar tekshiriladi.

Ijro dasturi talabaning qobiliyatiga qarab o'qituvchi tomonidan tanlanadi. Unda O'zbekiston hamda jahon kompozitorlarining turli xarakter hamda yo'nalishdagi asarlari (2 ta asar:klassik, estrada) - simfonik, estrada (big-bend, estrada-simfonik) orkestrlariga cholg'ulashtirilgan partituralardan foydalilanildi. (Savollar ushbu fanning Sillabusida taqdim etiladi.)

(76-90 soatlar)

Dirijyorlikda qo'llar texnologiyasi, texnika va applikatura.

Yakuniy nazorat

Dirijyorlik harakatlarini ijro etishda qo'l qismlarining ahamiyati va ularni amaliyotda qo'llash vazifalari, applikatura so'zining ma'nosi va uning qo'llarda ifoda etilish jihatlari.

Ijro dasturi talabaning qobiliyatiga qarab o'qituvchi tomonidan tanlanadi. Unda O'zbekiston hamda jahon kompozitorlarining turli xarakter hamda yo'nalishdagi asarlari (2 ta asar:klassik, estrada) - simfonik, estrada (big-bend, estrada-simfonik) orkestrlariga cholg'ulashtirilgan partituralardan foydalilanildi. (Savollar ushbu fanning Sillabusida taqdim etiladi.)

**IV-SEMESTR
(91-105 soatlar)**

Dirijyorlikda ifodalilik va badiiy ijro harakatlari.

Oraliq nazorat.

Ifoda harakatlarda qo'llarning alohida o'rni, ko'rsatish jarayonida yumshoqlik, vasvasa, fojeaviylik, kenglik, shaxdamlik, qayg'u, shodlik, taklif etish kabi xarakterlarni yuzaga chiqarish san'ati, mimika orqali muloqotning ba'zaviy harakatlari yuzasidan amaliy va nazariy savollar beriladi.

Ijro dasturi talabaning qobiliyatiga qarab o'qituvchi tomonidan tanlanadi. Unda O'zbekiston hamda jahon kompozitorlarining turli xarakter hamda yo'nalishdagisi asarlari (2 ta asar:klassik, estrada) - simfonik, estrada (big-bend, estrada-simfonik) orkestrlariga cholg'ulashtirilgan partituralardan foydalilanildi. (Savollar ushbu fanning Sillabusida taqdim etiladi.)

(106-120 soatlar)

Sinxron (parallel) harakatlari, tutti ijrosi, ovozni so'ndirish harakatlari va ularning turlari.

Yakuniy nazorat

Qo'llarda sinxron harakatlarni bartaraf etish, qo'llar vazifalarining almashish holati, partiturada joylashgan vertikal ovozlar hamda ularda asosiy va yondosh partiyalarni aniqlash. Musiqiy shakl.

Ijro dasturi talabaning qobiliyatiga qarab o'qituvchi tomonidan tanlanadi. Unda O'zbekiston hamda jahon kompozitorlarining turli xarakter hamda yo'nalishdagisi asarlari (2 ta asar:klassik, estrada) - simfonik, estrada (big-bend, estrada-simfonik) orkestrlariga cholg'ulashtirilgan partituralardan foydalilanildi. (Savollar ushbu fanning Sillabusida taqdim etiladi.)

V-SEMESTR

5- modul. Dirijyorlikda o'lchov harakatlari va ularning chizmalarini

(121-135 soatlar)

Oddiy va murakkab o'lchov turlari hamda ularga dirijyorlik chizmalarini tanlash.

Oraliq nazorat

Oddiy va murakkab o'lchov turlari hamda ularga dirijyorlik chizmalarini tanlash. Amaliy va nazariy tushuntirib berish.

Ijro dasturi talabaning qobiliyatiga qarab o'qituvchi tomonidan tanlanadi. Unda O'zbekiston hamda jahon kompozitorlarining turli xarakter hamda yo'nalishdagisi asarlari (2 ta asar:klassik, estrada) - simfonik, estrada (big-bend, estrada-simfonik) orkestrlariga cholg'ulashtirilgan partituralardan foydalilanildi. (Savollar ushbu fanning Sillabusida taqdim etiladi.)

(136-150 soatlar)

Aralash o'lchovlar va ularga dirijyorlik chizmalarini tanlash.

Yakuniy nazorat

Aralash o'lchov turlari hamda ularga dirijyorlik chizmalarini tanlash. Amaliy va nazariy tushuntirib berish.

Ijro dasturi talabaning qobiliyatiga qarab o'qituvchi tomonidan tanlanadi. Unda O'zbekiston hamda jahon kompozitorlarining turli xarakter hamda yo'nalishdagisi asarlari

DIRIJJORLIK SAN'ATI FANINING O'QUV DASTURI

(2 ta asar:klassik, estrada) - simfonik, estrada (big-bend, estrada-simfonik) orkestrlariga cholg'ulashтирilган partituralardan foydalанилди. (Savollar ushbu fanning Sillabusida taqdim etiladi.)

VI-SEMESTR (151-165 soatlar)

Turli o'lchovlar va ularda metr, ritmni his etish, aniqlash va unga dirijyorlik harakatlari.

Oraliq nazorat

Turli o'lchovlar va ularda metr, ritmni his etish, aniqlash va unga dirijyorlik harakatlarini amaliy qo'llash va nazariy tushuntirish.

Ijro dasturi talabaning qobiliyatiga qarab o'qituvchi tomonidan tanlanadi. Unda O'zbekiston hamda jahon kompozitorlarining turli xarakter hamda yo'nalishdagi asarlar (2 ta asar:klassik, estrada) - simfonik, estrada (big-bend, estrada-simfonik) orkestrlariga cholg'ulashтирilган partituralardan foydalанилди. (Savollar ushbu fanning Sillabusida taqdim etiladi.)

(166-180 soatlar)

Musiqiy sur'at (temp) turlari va ularni ijrochimi ta'minlash uchun auftakt harakatlari, texnik ko'rsatmalar.

Yakuniy nazorat

Musiqiy sur'at (temp) turlari va ularni ijrochini ta'minlash uchun auftakt harakatlari, texnik ko'rsatmalar harakatlarini amaliy qo'llash va nazariy tushuntirish.

Ijro dasturi talabaning qobiliyatiga qarab o'qituvchi tomonidan tanlanadi. Unda O'zbekiston hamda jahon kompozitorlarining turli xarakter hamda yo'nalishdagi asarlar (2 ta asar:klassik, estrada) - simfonik, estrada (big-bend, estrada-simfonik) orkestrlariga cholg'ulashтирilган partituralardan foydalанилди. (Savollar ushbu fanning Sillabusida taqdim etiladi.)

VII-SEMESTR

6-modul. Badiiy ijrochilikni amalga oshirishda dirijyorlik harakatlari va ularning turli ko'rinishdagi talqinlari.

(181-195 soatlar)

Ovozni so'ndirish va uning turlari, fermata va uning turlariga dirijyorlik harakatlarini o'rganish.

Oraliq nazorat

Ovozni so'ndirish va uning turlari, fermata va uning turlariga dirijyorlik harakatlarini amaliy qo'llash va nazariy tushuntirish.

Ijro dasturi talabaning qobiliyatiga qarab o'qituvchi tomonidan tanlanadi. Unda O'zbekiston hamda jahon kompozitorlarining turli xarakter hamda yo'nalishdagi asarlar (2 ta asar: klassik, estrada) - simfonik, estrada (big-bend, estrada-simfonik) orkestrlariga cholg'ulashтирilган partituralardan foydalанилди. (Savollar ushbu fanning Sillabusida taqdim etiladi.)

(196-211 soatlar)

Takt oldi, pauza, shtrixlarga dirijyorlik harakatlarini o'rganish va ularni amalda

qo'llash.

Yakuniy nazorat

Takt oldi, pauza, shtrixlarga dirijyorlik harakatlarini o'rganish va ularni amalda qo'llash va nazariy tushuntirish.

Ijro dasturi talabaning qobiliyatiga qarab o'qituvchi tomonidan tanlanadi. Unda O'zbekiston hamda jahon kompozitorlarining turli xarakter hamda yo'nalishdagi asarlari (2 ta asar: klassik, estrada) - simfonik, estrada (big-bend, estrada-simfonik) orkestrlariga cholg'ulashtirilgan partituralardan foydalilanadi. (Savollar ushbu fanning Sillabusida taqdim etiladi.)

VIII-SEMESTR

(212-227 soatlar)

Sinkopa turlari va ularga dirijyorlik harakatlarini o'rganish hamda amalda qo'llash.

Oraliq nazorat.

Sinkopa turlari va ularga dirijyorlik harakatlarini o'rganish hamda amalda qo'llashni amaliy va nazariy tushuntirish.

Ijro dasturi talabaning qobiliyatiga qarab o'qituvchi tomonidan tanlanadi. Unda O'zbekiston hamda jahon kompozitorlarining turli xarakter hamda yo'nalishdagi asarlari (2 ta asar: klassik, estrada) - simfonik, estrada (big-bend, estrada-simfonik) orkestrlariga cholg'ulashtirilgan partituralardan foydalilanadi. (Savollar ushbu fanning Sillabusida taqdim etiladi.)

(228-240 soatlar)

Metronom bilan ishslash, dinamika turlari va agogika harakatlariga dirijyorlik harakatlarini o'rganish.

Yakuniy nazorat

Metronom bilan ishslash, dinamika turlari va agogika turlariga dirijyorlik harakatlarini o'rganish va ularni amalda qo'llash hamda nazariy tushuntirish.

Ijro dasturi talabaning qobiliyatiga qarab o'qituvchi tomonidan tanlanadi. Unda O'zbekiston hamda jahon kompozitorlarining turli xarakter hamda yo'nalishdagi asarlari (2 ta asar: klassik, estrada) - simfonik, estrada (big-bend, estrada-simfonik) orkestrlariga cholg'ulashtirilgan partituralardan foydalilanadi. (Savollar ushbu fanning Sillabusida taqdim etiladi.)

Bitiruv malakaviy ishini himoya qilish va ixtisoslik fanlaridan

Yakuniy davlat attestatsiyasi.

Ijro dasturini topshirish:

Талабанинг қобилияти ва имкониятларига караб ўқитувчи томонидан танлаб олинган асарларга дирижёрлик қилиш назарда тутилади. Унда турли характер (ғамгин, шўх, оғир ва х.к.) ва ва ўйналишлардаги (бигоп, твист, вальс, баллада, ча-ча-ча ва х.к.) Жаҳон ҳамда Ўзбекистон композиторлари асарларига дирижёрлик қилиш зарурдир.

Bitiruv malakaviy ishini himoya qilish:

Bitiruv Malakaviy ishlarini baholashda talabalarning bilimi, berilgan mavzuning nazariy tomonidan bilishi, фикрлаши, auditoriyaga o'z nuqtai nazaridandan aniq, лўнда ва кизикардли тарзда маълумотларни етказиш, сўзамоллик jihatlari инобатга olinadi va

shu asosida baholanadi.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi.

- Dirijyorlik san'atining paydo bo'lishi va rivojlanish tarixi.
- Estrada san'atining dunyo miqyosida vujudga kelishi. O'zbekistonda estrada ijrochiligining paydo bo'lishi va rivojlanishi.
- Orkestr va uning turlari.
- Estrada orkestri va uning turlari
- Partitura ustida ishslash.
- Dirijor holati
- Dirijyorlikda ifoda jihatlarini qo'llash asoslari
- Oyoqlar holati
- Gavda holati
- Bosh holati, nigoh va mimika
- Qo'l qismrlari
- Bilak harakatlari
- Bilak va tirsak harakatlari
- Qo'llarning to'liq harakati (yelka harakati)
- Dirijyorlik harakatlarida qo'llarning oraliq masofasi
- Dirijor tayoqchasi
- Jamoadagi ansambl ijrosini ta'minlash harakatlari
- Auftakt
- Intilish
- Nuqta
- Aks (nuqtaning aksi)
- Badiiy ijroga (obraz) erishish harakatlari
- Ijro jarayonidagi texnologiyalar
- Qo'lllar vazifasi
- Qo'llarning o'zaro munosabati
- Ikki hissali chizma
- Uch hissali chizma
- To'rt hissali chizma
- Besh hissali chizma va uning turlari
- Olti hissali chizma va uning turlari
- Dirijyorlik uchun takt chizmalarini tanlash
- Ovozni so'ndirish va uning turlari
- Fermata va unin turlari
- Takt oldi harakati va uning turlari
- Pauza va uning turlari
- Shtrix va uning turlari
- Sinkopa va uning turlari
- Musiqiy surat (temp) va uning turlari
- Metronom va uning ahamiyati

- Dinamika va uning turlari kabi mavzularni vazifalarni o'zlashtirish.

IV. Mustaqil ta'lif va mustaqil ishlar

- O'zDK huzuridagi B.Zokirov nomidagi MESI va O'zDK kutubonasidagi adabiyotlardan foydalanish, o'qib-o'rganish, dirijorlik kasbi, orkestr turlari (ayniqsa estrada orkestri), ularning tarkibi, dirijyorlar (shuningdek O'zbekistonda faoliyat yuritayotgan) va partitura bo'yicha nazariy bilimlarni oshirish (Sh.Umarov "Dirijorlik", M.Akmaljonova "Dirijorlik" darsliklari va A.Nazaryan, G.Israilov "Orkestr sinfi" o'quv qo'llanmasidan foydalanish).
- Dirijorlik holatlарини (yoq, qo'l, bosh gavda), qo'l qismlari (bilak, tirsak, elka), dastlabki holat (o'rta, past, yuqori) oraliq masofa (kenglik, balandlik) harakatlarni o'zlashtirish, berilgan mashqlardan foydalanish, oyna bilan ishslash.
- Muloqot (badiiy kitoblar o'qish orqali so'z boyligini orttirish, jo'rnavozlar bilan muloqot qilish, tushuntira bilish), ansambl (orkestr yoki uning guruhlari bilan ishslash, jo'rnavozlar bilan), dirijorlikning - auftakt, intilish, nuqta, nuqtaning aksi kabi asosiy harakatlarini vazifasini tushunish va o'zlashtirish, badiiy ijro (mimika, nigoh, qo'llardagi ijro harakatlari) larni tushunib olish va ijroga tadbiq etish, berilgan mashqlardan foydalanish, oyna bilan ishslash.
- O'ng va chap qo'l harakatlarining vazifalarini bilish, sinxron (parallel) harakatni ishlatmaslik, sozandani ijro uchun ilhomlantirish, ovozni so'ndirish turlari kabi harakatlar bilan tanishish va ularni ijro amaliyotida qo'llash, berilgan mashqlardan foydalanish, oyna bilan ishslash.
- Oddiy, murakkab va aralash o'chovlar va ularni chizma harakatlari bilan tanishish, kuchli va kuchsiz hissalarni aniqlash, metr, ritm, musiqiy sur'at (temp) kabi atamalarni tushunib olish va amalda qo'llash, berilgan mashqlardan foydalanish, oyna bilan ishslash.
- Ovozni so'ndirish, fermata, takt oldi, pauza, shtrix, sinkopa, temp (musiqiy surat), dinamika kabi ijrolar hamda ularning turlari bilan tanishish va amalda qo'llash, metronom bilan tanishish va foydalanish yo'llari, mashqlardan foydalanish, oyna bilan ishslash.

3. V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllangan kompetensiyalari).

Mazkur fanni o'zlashtirish natijasida talaba Davlat ta'lif standartlarida belgilangan bilim, malaka va ko'nikmalarga ega bo'lishi nazarda tutildi, xususan:

- Dirijor va dirijorlik kasbi, shunindek uning kelib chiqishi, orkestr turlari va ularning tarixi;
- Dirijorlik holatini o'zlashtirish;
- Dirijorlikning bazaviy harakatlari o'zlashtirish va amalda qo'llash;
- Partitura o'qish;
- O'rganayotgan asarini fortepianoda chala olish (kamida asosiy va yordamchi ohanglarni);
- O'chov turlari va ularning chizmalari bilan tanishush va amalda qo'llash;
- Dirijorlik tayoqchasini ishlata olish;
- O'rganayotgan asari borasida kollokviumga tayyor bo'lish;
- Orkestr sinfi sanida dirijorning qo'l harakatlarini uqib olish, engil tushunish;

	<ul style="list-style-type: none"> – Jahon va O'zbekiston kompozitorlarining hayoti va ijodi, ularning turli yo'nalish va uslublarda yozilgan asarlari bilan yaqindan tanishish; – Musiqiy sezgini oshirish; – Musiqaning shakl tahlilini ochib beruvchi bazaviy nazariy asoslar haqida tasavvurga ega bo'lishi; – Asarda jumla; – Agogikaning engil turlari; – Nutqni o'stirish va muomala san'atini o'zlashtirish; – Estrada musiqa ijrochilgi uslublari bilan tanishib borish; <p>Repertuariga kiritilgan asarlarni mukammal o'zlashtirish kabi ko'nikmalarga ega bo'lishi lozim.</p>
4.	<p>VI. Ta'lif texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Audio va video yozuvlardan foydalanish; – Internet resurslaridan foydalanish; – Partitura o'qish mahoratini oshirish; – Manual texnikani o'stirish uchun mashqlar bajarish; – “Aqliy hujum”, “Klaster” kabi interfaol keys-stadilar; – Talabada mantiqiy fikrplashni rivojlantirish; – Texnik mashqlar ustida ishlash; – Dars jarayonida muloqotga kirishish, ijodiy muhit yaratish. <p>Kollokvium (tezkor savol-javoblar)</p>
5.	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy, amaliy va uslubiy tushunchalarini to'la o'zlashtirish, dirijyorlik harakatlarini aniq va o'z vaqtida ishlata olish, kollokviumga puxta tayyorgarlik ko'rish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, mustaqil fikrplash va mushohada yuritish, oraliq nazorat jarayonida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha dasturni ijro etib ko'rsatish.</p>
6.	<p>Asosiy adabiyotlar: O'zDK kutubxonasi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 3.B. Ҳақназаров “Дирижёрлик ҳақида”. Ўкув-қўлланма. Т., 2012 й. 2. Ф.Р. Абдураҳимова “Оркестр синфи”. Ўкув-қўлланма. Т., 2012 й 3. М.В.Акмалjonova “O'zbek xalq cholg'ulari orkestri dirijyorligi san'ati”. Darslik. Т.: “Fan ziyosi”nashriyoti, 2022 y. <p>O'zDK huzuridagi B.Zokirov nomidagi MESI kutubxonasi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A.Nazaryan, G.Israilov “Cholg'u ijrochiligi” (Estrada cholg'ulari). Т., 2017 y. 2. Sh. Umarov. Dirijyorlik (xalq cholg'ulari), darslik, Т.: “Tamaddun”, 2023 y. 3. Sh. Umarov. Dirijyorlik (estrada orkestri dirijyorligi), darslik, Т.: “O'zbekiston davlat konservatoriysi”, 2024 y. <p>Qo'shimcha adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birlashtirish barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo'shma majlisidagi nutqi. – Т.: “O'zbekiston” NMIU, 2016;

2. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitusiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdag'i ma'ruba. 2016 yil 7 dekabr. – T.: "O'zbekiston" NMIU, 2016;
3. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oljanob xalqimiz bilan birga quramiz. - T.: "O'zbekiston" NMIU, 2017;
4. 2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yonalishi bo'yicha harakatlar strategiyasi (elektron versiyasi);
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 20-apreldagi UP-2909 sonli Qarori;
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 20-iyuldag'i UP-3151 sonli Qarori;
7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 08-avgustdag'i UP-3178 sonli Qarori;
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 17-noyabrdagi UP-3391 sonli Qarori;
9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 16-oktabrdagi PQ-5261 sonli Qarori;

Axborot manbaalari:

1. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi hukumat portali;
2. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun xujiatlari ma'lumotlari milliy bazasi;
3. <http://www.youtube.com>
4. www.musiqa.uz
5. www.tarakanov.ru
6. www.musicaneo.com
7. www.notarhiv.ru
8. www.primanota.ru
9. www.partita.ru
10. www.commus.uz
11. www.belcanto.ru

7. Fan dasturi Oliy ta'lim yo'naliishlari va mutaxassisilari bo'yicha O'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengashi 202~~7~~ yil 30 avgustdag'i ~~f~~ sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan

8. **Fan/modul uchun mas'ul:**
Sh.A.Umarov – O'zDK huzuridagi B.Zokirov nomidagi MESI dotsenti

9. **Taqrizchilar:**
A.Ikramov – O'zbekiston Respublikasi san'at arbobi, O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan artist, O'zbekiston davlat filarmoniyasini Milliy estrada-simfonik orkestri badiiy rahbari va bosh dirijori
M.Bafoyev - O'zbekiston Respublikasi san'at arbobi, O'zDK professori, kompozitor, dirijyor.